

Plenum

Torsdag 14.11.2024 kl. 16.00—19.35

2.1. Muntlig fråga om att förlänga vårdgarantin (Paula Werning sd)

Muntligt spörsmål MFT 195/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Werning, varsågod.

Debatt

16.01 Paula Werning sd: Arvoisa herra puhemies! Olen kokenut ensiavun sairaanhoitaja ja arvioinut vuosia ihmisten hoidon kiireellisyyttä. Toisin kuin hallitus tässä salissa toistelee, valvontatyö osoittaa, että hoitoonpääsy ei määräydy hoidon tarpeen arvioinnin perusteella vaan hoitoonpääsyn takarajan mukaan. Hallituksen päätös romuttaa hoitotakuu tarkoittaa, että jatkossa sairas ihminen joutuu kaiken huolen keskellä ammattilaisen rooliin ja arvioimaan pärjäämistään kahden viikon sijaan jopa kolme kuukautta. Sairas laitetaan otamaan vastuu omasta hoidostaan ammattilaisen sijaan. Siirrytäänkö nyt puoskariaikaan, poistetaan kierukat itse ja googletellaan sitten jatkohoito-ohjeet? Ministeri Juuso, näettekö, että sairas pystyy jatkossa arvioimaan oman vointinsa ja hoidon kiireellisyyden jopa kolmen kuukauden päähän, ja jos ette, niin miksi yhä ajatte hoitotakuun romuttamista? [Hälinää — Ben Zyskowitz: Missä on hoidon tarpeen arviointi?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.02 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt en ihan ymmärrä edustaja Werningin kysymystä. Hoidon tarpeen arvioinnin tekee tietysti ammattilainen eikä potilas itse, ja tällä hoitotakuun ajan pitenemisellä palaamme aikaan, josta ei ole kuin reilu vuosi aikaa, eikä silloinkaan eletty mitään puoskariaikaa. Ei Suomessa ole eletty puoskariaikaa koskaan. Hoidon tarpeen arviointi on se olennainen, ja sitä Suomessa tekevät ammattilaiset. Tämän muutoksen tarkoituksena on ennen kaikkea parantaa hoidon jatkuvuutta ja myöskin priorisoida niitä, joille hoito on erityisen kiireellinen, sen sijaan, että keskitytään siihen, että joka ikinen pääsee sen kahden viikon kuluessa lääkärille. Meidän on pystyttävä priorisoimaan hoitoa, on pystyttävä näkemään ja hoitamaan ne potilaat, jotka kiireellisesti tarvitsevat hoitoa ja priorisoimaan ja satsaamaan sen hoidon jatkuvuuteen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

16.03 Paula Werning sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Juuso, puheessanne täällä te usein toivotte ja uskotte. Tämä ei vain riitä. Ministerin pitää tehdä myös faktoihin perustuvia päätöksiä. Yli puolet alueista on ilmoittanut yhtyvän SDP:n valtuustoaloitteeseen pitäen kiinni kahden viikon hoitotakuusta. Me teemme parhaamme, mutta teidän lakinne vie kaikilta, myös hoitotakuuta jatkavilta alueilta, hoitotakuun rahoituksen ja johtaa siihen, että Suomessa on jatkossa kahden kerroksen väkeä: niitä, jotka saavat hoitoa ajoissa, ja niitä, jotka sinnittelevät vaivojensa kanssa jopa kolme kuukautta.

Ministeri Juuso, te säädätte lain, jota ette kehota noudattamaan ja jota ei alueilla aiota noudattaa. Olisiko nyt aika lopettaa tämä varjonyrkkeily ja myöntää, että kyseessä on tyylipuhdas leikkaus suomalaisten perusterveydenhuollosta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.04 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lainsäädännöllä määritellään se maksimiaika, mutta itsehallinnolliset hyvinvointialueet voivat tietysti tarjota palveluita enemmän ja paremmin kuin mitä lainsäädäntö määrää. [Välihuutoja vasemmalta] Se on alueellisen itsehallinnon piirissä. Se, että rahoitusta leikataan, johtuu tasan tarkkaan siitä rahoituslain mekanismista, jonka te itse olette viime kaudella luoneet, eli kun velvoitteita vähennetään, niin silloin myöskin rahoitus vähenee, ja jos velvoitteita lisätään, silloin lisätään myöskin rahoitusta, eli se toimii molemmin päin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Berg, olkaa hyvä.

16.05 Kim Berg sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvinvointialueilla päätetään näinä viikkoina ensi vuoden budjetista. Vaikka valtion rahoitus kasvaa vuoden 23 alijäämän korjauksella ja inflaatiotarkistuksella, rahoitusta myös leikataan. Koko maassa hämmästellään perustason hoitoonpääsyn leikkausta. Rahoitusta vähennetään 120 miljoonalla eurolla ja hoitoonpääsyä venytetään 14 vuorokaudesta jopa kolmeen kuukauteen. STM:n omien laskelmien mukaan tuo vähennys tarkoittaa 650:tä lääkäriä ja 500:aa hoitajaa. Se kohdistuu kokonaan lääkäreiden ja hoitajien vastaanottoimintaan, joka vähenee kolmanneksella. Kukaan terveydenhuollon asiantuntija ei näe tässä leikkauksessa mitään järkeä. Näettekö te, ministeri Juuso?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.06 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on myöskin hoitohenkilökunnasta eli siitä, kuinka paljon lääkäreitä meillä on perusterveydenhuollossa ja kuinka paljon hoitajia meillä on. Kaikki tiedämme, että meillä on pula sekä lääkäreistä että hoitajista. Osa näistä päivystyksistä hoidetaan ihan täysin vuokralääkäreiden voimalla, ja koko ajan vuokralääkäreiden kysyntää halutaan vähentää ja halutaan, että ne lääkärit, jotka toimivat julkisilla, toimisivat siellä vakituisina, koska vuokralääkärit ovat kalliita, ja kun se tarve on välttämätön, niin he pystyvät hinnoittelemaan palvelunsa ylihintaiseksi. Tämä esitys myöskin edesauttaa sitä, että vuokralääkäreiden tarve vähenee, ja senhän pitäisi olla hyvä asia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

16.06 Ville Merinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun mielestäni tämä on aika epäreilu tilanne, että tässä talossa me edustajat, ministerit — vaikka minä, kun valitin työuupumustani — pääsemme samana päivänä lääkärille. Normikansalainen, kun katsoo tätä lähetystä, pääsee kolmessa kuukaudessa. Eihän siinä ole mitään järkeä.

Minun kysymykseni on lyhyt ministeri Juusolle: Miksi te ette puolusta tätä asiaa kunnolla? [Ben Zyskowiezin välihuuto] Miksi te ette puolusta tätä ja kokoomus saa huseerata näitä Kela-korvauksia terveysjäteille? Me vain annetaan periksi näin iisisti tästä hoitotakuusta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka siellä valiokunnassa istuu?] Kaikki asiantuntijat vastustavat tätä — kaikki — että hoitotakuu pitenee. Joku kysyi, mitä vastustaa. Asiantuntijat vastustavat sitä, että hoitotakuu pitenee kolmeen kuukauteen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.07 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tästä puheenvuorosta seuraa jatkokysymys: olisi todella mielenkiintoista kuulla, tarkoittiko tämä puheenvuoro sitä, että työterveyshuoltoon kohdistuu laajasti kriittisyyttä. [Vasemmalta: No ei todellakaan!] Se on osa työssäkäyvien terveydenhuoltoa.

Sitten toinen kysymys oli tämä ”huseerataan Kela-korvausten kanssa” -kohta, ja siihen haluaisin edustaja Meriselle todeta, että hallitus on tuomassa juuri esityksen, jossa Kela-korvauksia laajennetaan muun muassa naisten gynekologikäynteihin ja suun terveydenhuoltoon eli senttyypisiin palveluihin, joita julkinen terveydenhoito hyvinvointialueilla ei tällä hetkellä riittävästi tarjoa. Ajattelin, että tämä on erittäin viisasta tässä tilanteessa, että naiset pääsevät sinne gynekologipalveluihin, joihin tässä edellisissä puheenvuoroissa myöskin viitattiin, että niille on tarvetta. [Sheikki Laakso: Ei tarvitse kierukoita itse ottaa pois!]

Seuraava vaihe on sitten se, että me pyrimme auttamaan myöskin 65 vuotta täyttäneiden suomalaisten eli meidän seniori—eläkeläisväestön hoitoonpääsyä käynnistämällä uudenlaisen kokeilun, jolloin Kela-korvauksia hyödyntämällä voisi julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla päästä myöskin yleislääkärikäynnille yksityiselle vastaanotolle. Tämä on hintakatollinen ja sitä kautta veronmaksajien rahaa vastuullisesti hyödyntävä kokeilu. [Puhemies koputtaa] Hedelmöityshoitojen Kela-korvaukset myöskin palautetaan, niin että mielestäni ihan perusteltuja [Puhemies koputtaa] ratkaisuja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä. [Välihuutoja] Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

16.09 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! En meinannut kuulaa nimeäni, pahoittelut ensin. Mutta mennään itse asiaan.

Puhemies! Mielestäni Orpon hallituksen sote-politiikka on täysin epäonnistunut. Te olette olleet puolitoista vuotta vallassa, ja te ette ole tehneet mitään politiikkatoimia, joilla olisi helpotettu hyvinvointialueitten tilannetta ja ihmisten palvelujen saamista. Olette olleet täysin piittaamattomia, ja jos olette joitakin toimenpiteitä tehneet, niin te olette vaikeuttaneet tilannetta. Kun teidän pitäisi parantaa, niin te heikennätte.

Puhemies! Keskusta on tällä vaalikaudella ehdottanut noin pariakymmentä erilaista käytännön toimenpidettä, millä voitaisiin helpottaa ihmisten palvelujen saamista hyvinvointialueilla ja hyvinvointialueitten taloudellista tilannetta. Olemme ehdottaneet lääkäreitten ja

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

hoitajien ammatinharjoittajamallia, yrittäjävetoista mallia käyttöön enemmän. Olemme ehdottaneet vuokralääkäreitten parempaa sääntelyä. Olemme ehdottaneet Kela-taksien vastuun siirtämistä hyvinvointialueille. Mikään keskustan ehdotus ei ole kelvannut, [Jani Mäkelän välihuuto] niille on vain naurettu.

Kun tilanne on näin vaikea, niin kysynkin nyt, puhemies: kelpaisiko nyt hallitukselle joku keskustan ehdottama parannus?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.10 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän hallitus tekee koko ajan töitä. Meillä on lastensuojelulaki valmistelussa, terapiatakuuesitys on eduskunnassa. Ministerien Grahn-Laasonen ja Ikonen kanssa olemme juuri päättäneet aloittaa Omalääkäri-ohjelman, millä tullaan tukemaan hyvinvointialueita siinä, että omalääkärimalli jalkautuisi useampaan hyvinvointialueeseen kuin tällä hetkellä. Omalääkärimalliahan tällä hetkellä jo pilotoidaan usealla hyvinvointialueella RRP-rahoituksella. Toimia tehdään koko ajan erityisesti mielenterveyden kentällä. Me jaoimme myöskin erilaisiin hankkeisiin hankerahaa, millä pyrimme ohjaamaan palveluja siihen suuntaan, että ennaltaehkäisy ja perusterveydenhuollon palvelut paranisivat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

16.11 Ilmari Nurminen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Juuso, teidän johdollanne te olette leikanneet kaikista pienituloisimmilta suomalaisilta tämän koko hallituskauden ajan, sairailta ihmisiltä, työttömiltä, monilta pienituloisilta. Ja nyt tässä ei kritisoida työterveyshuoltoa, se toimii. Ministeri Juuso, tekin pääsette työterveyteen samoin tein. Mutta nyt te leikkaatte kaikista pienituloisimpien, ikääntyneiden, työttömien ihmisten hoitoonpääsystä.

Mitä, ministeri Juuso, te ajattelette, kun tällainen ikääntynyt kokee, että hänellä on pitkittynyt sairaus, hän soittaa ja pyytää apua, hänelle tarjotaan aika kolmen kuukauden päähän helmikuulle? [Sheikki Laakso: Ja saa silloin!] Mitä te vastaatte hänelle? Minkä takia aina te olette leikkaamassa pienituloisimmilta ja heikoimmassa asemassa olevilta suomalaisilta? Voitteko, ministeri Juuso, kertoa yhdenkin asiantuntijan tai asiantuntijatahon, joka kannattaa tätä teidän hoitotakuun pidentämistä kolmeen kuukauteen? Ja jos ette keksi, oletko valmis vetämään tämän esityksen pois?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.12 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En tunnista tätä, että leikataan pienituloisilta. [Veronika Honkasalon välihuuto] Se kolmen kuukauden hoitotakuu koskee ihan kaikkia, ihan riippumatta siitä, mikä se tulotaso on, niin että tätä en kyllä tunnista.

Tosiaan työterveyshuolto meillä toimii todella hyvin. Pidän hieman kummallisena nyt sitä, mitä SDP oikeasti haluaa: halutaanko tässä työterveyshuoltoa nyt kritisoida [Sosiaali-demokraattien ryhmästä: Ei!] tai jollakin tavalla heikentää? Olen hyvin tyytyväinen siihen, [Välihuutoja — Puhemies koputtaa] miten meillä työterveyshuolto tällä hetkellä toimii. Toivon, että myöskin julkisella puolella otettaisiin hiukan mallia sieltä ja jossakin vaihees-

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

sa päästäisiin kehittämään ihan oikeasti [Suna Kymäläinen: Kuka kannattaa?] hyvinvointialueiden julkisia palveluja siihen suuntaan, että ne toimisivat tehokkaammin, hoidossa olisi parempi jatkuvuus, otettaisiin käyttöön uusia, erilaisia toimintamenetelmiä, yhdistettäisiin sitä perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon, integroitaisiin sitä, kuten on ollut tarkoitus koko sote-uudistuksessa, että integroidaan [Ilmari Nurminen: Vastatkaa kysymykseen!] perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon ja tuodaan, jalkautetaan erikoissairaanhoidon ja myös perusterveydenhuolto.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Forsgrén, olkaa hyvä.

16.13 Bella Forsgrén vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen hiukan huolissani ministerin äskeisestä puheenvuorosta. Kyllähän me tiedämme, että julkista sektoria käyttävät eniten kaikkein pienituloisimmat johtuen siitä, että työssäkäyvät ovat työterveyden piirissä. Sitten ovat ihmiset, kenellä on yksityiseen terveydenhuoltoon varaa, ja he voivat sitä käyttää. Eli kun julkiselta sektorilta leikataan, varsinkin sosiaali- ja terveystalvetoista, niin kyllä se kohdistuu juuri niihin pienituloisiin, ja kyllä tämän pitäisi olla ministerillä tiedossa vaikeasta tilanteesta huolimatta.

Minä haluaisin nostaa esille, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan hoitontpääsy on parantunut hyvinvointialueilla hoitotakuun tiukentamisen seurauksena, mutta tämä myönteinen kehitys nyt tulee tyssäämään hallituksen leikkauksien myötä. Alijäämäiset hyvinvointialueet joutuvat tekemään tällä hetkellä paniikinomaisia säästöleikkauksia, ja ne heikentävät erityisesti ennaltaehkäiseviä palveluita. Pelkään, että leikkaukset ajavat soten järjestämisen entistä syvempiin vaikeuksiin, kriisiin. Kysyisinkin, ministeri Juuso, teiltä: milloin te ja koko hallitus otatte kentän huolen tosissaan [Puhemies koputtaa] ja varmistatte, että hyvinvointialueet pystyvät [Puhemies koputtaa] edelleen takaamaan sujuvan hoitontpääsyn ja hoidon jatkuvuuden?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso.

16.15 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveysministeri ja valtiovarainministeri käyvät keskusteluja jokaisen hyvinvointialueen kanssa. Ne keskustelut ovat juuri alkaneet, ja ensimmäisenä on ollut Vantaa, Kerava, seuraavaksi Lappi, ja muistaakseni Kanta-Häme on tulossa. THL myöskin arvioi joka vuosi jokaisen hyvinvointialueen selviytymistä siinä, millä tavalla he ovat palveluvetoitteestaan selvinneet. Me seuraamme sosiaali- ja terveysministeriössä hyvin tarkasti sitä, mitä eri alueilla tapahtuu. THL kerää koko ajan tietopohjaa, jonka perusteella voimme jatkossa ennakoita palvelutarpeita entistä paremmin ja myöskin hakea niitä yhteisiä hyviä käytäntöjä, levittää ja jalkauttaa niitä useammalle hyvinvointialueelle. Kyllä tätä ohjausta ja tätä seurantaa tehdään hyvin tiiviisti koko ajan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.15 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me haluamme, että terveyskeskuspalvelut ovat yhtä hyviä kuin työterveyshuolto.

Kolme virhettä oli tähän mennessä ministeri Juuson vastauksissa. Ehdin korjaamaan niistä vain yhden. Tämä kolmen kuukauden sääntö: Aikanaan, kun 2004 säädettiin hoito-

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

takuusta, meillä pääsi 80 prosenttia suomalaisista viikossa terveyskeskukseen. Sen takia sinne ei silloin säädetty sen tiukempaa hoitotakuuta, vaan päähuomio keskitettiin erikoissairaanhoidon. Nyt tilanne on kääntynyt pääläelle. Hoitoajat ovat pitkittyneet, ja sen takia Marinin hallitus sääti tämän kahden viikon ja jopa viikon hoitotakuun. Ja nyt kysymys on siis ei-päivystyksellisistä sairauksista: jos joku lyö kirveellä jalkaan tai saa sydänkohtauksen, hän pääsee Suomessa heti hoitoon. Kysymys on pitkittyneistä vatsavaivoista, pitkittyneistä nivelvaivoista, pitkittyneistä mielialahäiriöistä, pitkittyneestä yskästä, monista asioista, joissa takana voi olla piilevä sairaus, ja näissä pitää päästä kahdessa viikossa hoitoon, ei kolmessa kuukaudessa. Nyt monet alueet ovat pitkittämässä sitä teidän leikkaustenne takia [Puhemies koputtaa] sinne kolmeen kuukauteen, ja tämä ei ole terveystaloudellisesti viisasta. Miten te voitte perustella tätä ei-kiireellisten sairauksien hoitotakuun pitkittämistä? [Kimmo Kiljunen: Nyt ministerin pitäisi vastata kunnolla!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.17 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perustelen tätä samoilla perusteilla kuin millä olen tehnyt jo useammalla kyselytunnilla. Olikohan nyt neljäs kyselytunti, kun tästä hoitotakuusta keskustelimme. Perustelen sitä sillä, että tarkoituksena on satsata enemmän hoidon jatkuvuuteen. Luotan siihen, että hoitotarpeen arviointi Suomessa toimii erittäin hyvin ja pystymme priorisoimaan vastaanotolle ne potilaat, joiden oikeasti tarvitsee nopeasti päästä. Eli luotan siihen ja myöskin perustelen sitä sillä, että meillä on hoitajapula, meillä on lääkäripula, meidän on huolehdittava siitä, että vuokralääkärit eivät pääse hinnoittelemaan itseänsä ylen määrin, vaan että meillä olisi tarvittava lääkärimäärä siellä, missä niitä tarvitaan, mielellään tietenkin julkisen terveydenhuollon palveluksessa, jotta meidän ei tarvitsisi kallista vuokralääkäriyövoimaa käyttää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.18 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hoitotakuun pidentäminen kolmeen kuukauteen on yksi älyttömimmistä sote-päätöksistä, joita tämä hallitus on tehnyt. Koko tämän sote-uudistuksen iso tavoite, yhdessä jaettu tavoite, on ollut se, että paine sieltä kalliimmasta erikoissairaanhoidosta siirtyisi sinne huokeampaan perusterveydenhuoltoon. Ja mitä te teette? Te pitkitätte hoitotakuuta, mikä pahimmillaan eskaloi näitä sairauksia, ja se tarkoittaa sitä, että se lisää sitä kalliimman erikoissairaanhoidon käyttöä, mikä toimii tätä tavoitetta vastaan. Tämä on vain yksi esimerkki siitä, miten lyhytnäköistä tämä teidän säästöjä näennäisesti lisäävä politiikkanne on, koska todellisuudessa tämäkin päätös lisää eriarvoisuutta, se lisää inhimillisiä kustannuksia ja se lisää taloudellisia kustannuksia.

Vasemmistoliitto on esittänyt sitä, että tämä hoitotakuu lyhennettäisiin viikkoon ja tämä rahoitettaisiin sillä rahalla, jonka te olette laittamassa yksityisten Kela-korvausten korottamiseen. Ministeri Juuso, eikö tämä olisi terveystaloudellisesti järkevämpää kuin rahan hankkiminen yksityisten terveysfirmojen kassoihin? [Puhemies koputtaa] Koska tämä koskee hoitotakuuta, niin kysymys kuuluu siis ministeri Juusolle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd

16.19 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edelleenkin painotan siitä, että meillä on pula lääkäreistä julkisella puolella. Lääkäreitä ei voi pakottaa sieltä yksityiseltä puolelta töihin julkiselle, [Ben Zyskowitz: Kyllä vasemmiston yhteiskuntamallissa voi!] varmaan ymmärrätte tämän. Meidän on pärjättävä sillä työvoimalla, mikä meillä tällä hetkellä on.

Edellinen hallitus jätti meille hoitajapulan, tiukkenivat säännökset, hoitajamitoituksen, hoitotakuun, johon ei ole rahaa eikä meillä ole myöskään henkilöstöä. Tässä taloustilanteessa, kun yritämme kaikin keinoin jarruttaa hyvinvointialueiden koko ajan kasvavia kustannuksia, meidän on tehtävä toimenpiteitä, joilla me osa näistä teidän säätämistänne laeista palautetaan siihen hieman aikaisempaan tasoon, siihen, mihin meillä yhteiskuntana on varaa ja mihin meillä riittää henkilöstö. [Välihuutoja — Puhemies koputtaa]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.20 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se armoston totuus on se, että tämä Orpon—Purran oikeistohallitus, ministeri Juuson asiaa seuratesa, on romuttanut hyvin toimivan hoitotakuun ja siirtää kansalaiset kolmen kuukauden hoitojonoihin ja vie rahat hyvinvointialueilta. No, kuitenkin monilla hyvinvointialueilla ymmärretään paremmin ja on tehty jo päätöksiä sosiaalidemokraattien esityksestä, että pidetään hoitotakuusta kiinni, [Ben Zyskowitzin välihuuto] eikä ihme, koska se on hyvää terveyspolitiikkaa. Se on järkevää myös kustannusten hallinnan näkökulmasta.

Ministeri Juuso, voitteko te sanoa sen yhden asiantuntijan, joka on puoltanut tätä teidän lainsäädäntöänne pidentää hoitojonoja kolmeen kuukauteen? Itse asiassa tässä on tapahtumassa merkittävä vastuunsiirto terveydenhuollon ammattilaisilta potilaille itselleen. Ja nyt kysyn, ministeri Juuso: kuinka suurta omavastuuta te olette valmis lisäämään tavalliselle ihmiselle, joka pohtii kotonaan, onko tämä vatsakipu riittävän paha, että olisi mentävä päivystykseen, [Puhemies koputtaa] onko tämä pääkipu sellainen, että on aika mennä lääkärin pakeille, [Puhemies koputtaa] kun hoitotakuun puitteissa enää ei hoitoon pääse?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.21 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hoidon tarpeen arvioinninhan tekee aina asiantuntija, jolle potilas yleensä soittaa ja kertoo vaivoistaan. Pidän hyvin epätodennäköisenä sitä, että tämä hoitotakuun pidennys johtaisi siihen, että ihminen ei ollenkaan soittaisi sinne terveydenhuoltoon eikä pyytäisi aikaa tai kysyisi lääkärin konsultaatiota. Ajatus on jotenkin... En oikein ymmärrä tätä ajatusenjuoksua. Jos vaivoja on, niin totta kai ihminen ottaa yhteyttä omaan terveysasemaan, kertoo vaivoistaan ja hoidon tarpeen arviointi tehdään. Se lääkäriaika sitten annetaan josakin aikataulussa, minkä se asiantuntija sitten arvioi. Näinhän se menee, ja näin se on mennyt aikaisemminkin.

Tämä kahden viikon hoitotakuu astui voimaan vasta 1.9.2023. Siitä on vähän reilu vuosi aikaa. Emme me silloinkaan kovin vaikeassa tilanteessa olleet. On tietenkin hyvä, jos jotkut hyvinvointialueet kuitenkin tästä huolimatta haluavat säilyttää sen kahden viikon hoitotakuun. Tätähän voivat kaikki hyvinvointialueet harkitessaan tehdä aivan itsehallinnon puitteissa. [Puhemies koputtaa — Suna Kymäläinen: Kuka sitä kannattaa?]

Punkt i protokollet PR 116/2024 rd